

**ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕΒ**

Μιχάλης Μητσόπουλος, Διευθυντής Τομέα

E: mimitsopoulos@sev.org.gr

T: +30 211 500 6157

Αθηνά Βουνάτσου, Senior Advisor

E: avounatsou@sev.org.gr

T: +30 211 500 6109

Αυγή Οικονομίδου, Associate Advisor

E: aikonomidou@sev.org.gr

T: +30 211 500 6130

Γιάννης Λαϊνάς, Associate Advisor

E: ilainas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6114

Κρυσταλί Μπούρχα, Associate Advisor

E: cbourcha@sev.org.gr

T: +30 211 500 6150

Σωτηρία Καλαντζή, Advisor

E: skalantzi@sev.org.gr

T: +30 211 500 6113

POTAMITISVEKRIS

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

E: info@potamitisvekris.com

T: +210 33 80 095, +30 210 33 80 000

Ομήρου 11, 10672, Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 01. Επιχειρηματικό Περιβάλλον σελ. 2
- 02. Φορολογική νομοθεσία σελ. 7
- 03. Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία σελ. 12
- 04. Τα νέα από την ΕΕ σελ. 15
- 05. Προσεχώς σελ. 17

Το Μηνιαίο Δελτίο «Ρυθμιστικό Περιβάλλον & Επιχειρήσεις» συντάσσεται με την ευθύνη του **Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ** και την επιστημονική υποστήριξη της **Δικηγορικής Εταιρείας «ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ»**. Αποτελεί μια ακόμη υπηρεσία του ΣΕΒ στα μέλη του και περιλαμβάνει τρέχουσες νομοθετικές και ρυθμιστικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ, διαβουλεύσεις, αποφάσεις ανεξάρτητων αρχών και φορέων καθώς και σημαντική νομολογία στα εργασιακά φορολογικά και ευρύτερα ζητήματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την περίοδο αναφοράς από την 15η ημέρα του παρελθόντος μήνα έως και την 15η ημέρα του τρέχοντος μήνα. Για οποιαδήποτε πληροφορία και διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη συντακτική Ομάδα.

Τα άρθρα που φιλοξενούνται στο παρόν δελτίο αποτελούν προϊόν προσωπικής επεξεργασίας των συντακτών τους και ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιλαμβάνουν.

Οι παρεμβάσεις του μήνα

«Global Tax Rules Negotiations at the OECD»

Pieter Baert

Adviser

Economics Department

Business Europe

σελ. 7

«Το δικαίωμα της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών στην ευρωπαϊκή του διάσταση»

Κωστής Μπακόπουλος

Νομικός Σύμβουλος ΣΕΒ για Εργασιακά θέματα

Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

σελ. 12

Τα σημαντικά του μήνα

Αύξηση αρμοδιοτήτων Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει πλέον τη δυνατότητα να ζητά τη **σύγκληση γενικής συνέλευσης** των εισηγμένων εταιρειών οι οποίες συστηματικά διαπιστώνεται να μη συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς και ιδιαίτερα με τις υποχρεώσεις της εταιρικής διακυβέρνησης.

Περισσότερα στη σελ. 3

Μείωση φορολογητέας βάσης ΦΠΑ για ανείσπρακτες οφειλές

Η ΑΑΔΕ εξέδωσε οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής της με αριθμό 355/2019 απόφασης του ΣΤΕ για όσες επιχειρήσεις έχουν υποβάλλει δήλωση ΦΠΑ συμπεριλαμβάνοντας και την αξία του ΦΠΑ των ανεξόφλητων τιμολογίων και δεν έχουν ασκήσει προσφυγή στο δικαστήριο.

Περισσότερα στη σελ. 7

Clawback και 120 δόσεις

Με το ν.4647/2019 ψηφίστηκε το πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Υγείας στο οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα υπαγωγής στη **ρύθμιση των 120 δόσεων** του ποσού αυτόματης επιστροφής (**clawback**) για το έτος **2019**.

Περισσότερα στη σελ. 3

01. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ανοιχτές και Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Μακροχρόνια Στρατηγική για το έτος 2050

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τη Μακροχρόνια Στρατηγική για το έτος 2050 η οποία στο πλαίσιο της συμμετοχής της χώρας στο συλλογικό Ευρωπαϊκό στόχο της επιτυχούς και βιώσιμης μετάβασης σε μια οικονομία κλιματικής ουδετερότητας έως το έτος 2050 σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης συνιστά έναν οδικό Χάρτη για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εθνικό σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) το οποίο παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας, αποτελώντας κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Υδατοδρόμια

Το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών θέτει σε δημόσια διαβούλευση έως την **Παρασκευή 27 Δεκεμβρίου 2019** σχέδιο νόμου σχετικά με την **λειτουργία των υδατοδρομίων** με το οποίο μεταξύ άλλων ρυθμίζονται **α)** εκ νέου οι διαδικασίες ίδρυσης, λειτουργίας κι εκμετάλλευσης των επί των υδάτινων επιφανειών επιχειρήσεων **β)** θέματα που αφορούν στον εκσυγχρονισμό των εμπορευματικών κι επιβατικών μεταφορών και **γ)** θέματα για την καλύτερη και άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τηλεπικοινωνίες

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της ΕΕΤΤ σχετικά με:

α) τον Κανονισμό Λειτουργίας του Συστήματος Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων Κατασκευών Κεραιών.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) τον Κανονισμό Αδειών Κατασκευών Κεραιών στην Ξηρά.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ενέργεια

Ολοκληρώθηκαν οι δημόσιες διαβουλεύσεις της ΡΑΕ σχετικά με:

α) την εισήγηση του ΑΔΜΗΕ επί των κανόνων διενέργειας πλειοδοτικών διαγωνισμών για την εκχώρηση (σε ημερήσια βάση) δικαιωμάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας για εισαγωγές και εξαγωγές μέσω της διασύνδεσης του Ελληνικού Συστήματος με το Σύστημα της Ιταλίας και με το Σύστημα της Βουλγαρίας αντίστοιχα, με ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

β) το Σχέδιο Προγράμματος Ανάπτυξης ΕΣΦΑ 2020-2029

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

γ) την εισήγηση της ΕΧΕ Α.Ε. σχετικά με την τροποποίηση διατάξεων του εγκεκριμένου Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς και των Παραρτημάτων αυτού.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Νέες αυξημένες αρμοδιότητες Επιτροπής κεφαλαιαγοράς

Με το ν. 4640/2019 που αφορά στην διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις εισάγεται μεταξύ άλλων η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να ζητά α) τη σύγκληση γενικής συνέλευσης και β) τον διορισμό προσωρινής διοίκησης και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, για τη μερική ή προσωρινή αντικατάσταση του διοικητικού συμβουλίου ή μελών του, σε περιπτώσεις που συντρέχει έλλειψη διοίκησης εισηγμένων εταιρειών ή σε περιπτώσεις όπου συστηματικά διαπιστώνεται η μη συμμόρφωση τους με τις υποχρεώσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς και ιδιαίτερα με τις υποχρεώσεις της εταιρικής διακυβέρνησης.

Για το ιστορικό το νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) και για το Ν.4640/2019 πιάστε [εδώ](#)

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Με το ν.4649/2019 «Πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων» επιχειρείται η ελάφρυνση των τραπεζών από το βάρος των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω της υιοθέτησης προγράμματος παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου «Ηρακλής» σε τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων των ελληνικών τραπεζών.

Για το ιστορικό το νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) και για το ν.4649/2019 πιάστε [εδώ](#)

Ενέργεια

Με τον ν. 4643/2019 θεσπίστηκαν διατάξεις σχετικά με την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, τον εκσυγχρονισμό της ΔΕΗ, την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και την στήριξη των ΑΠΕ με στόχο τη **διείσδυση νέων παικτών στην ελληνική αγορά ενέργειας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της.**

Για το ιστορικό του νομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) και για το Ν.4643/2019 πιάστε [εδώ](#)

Πολυνομοσχέδιο

Στο το ν.4647/2019 μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με **α)** τη δυνατότητα υπαγωγής στη **ρύθμιση των 120 δόσεων** του ποσού αυτόματης επιστροφής (**clawback**) για το έτος **2019 β)** τη διαδικασία αναμόρφωσης του ΟΑΕΔ **γ)** τα ποσά αποζημίωσης των ελεγκτών που συμμετέχουν στα συνεργία ελέγχου του Σ.Ε.Π.Ε. **δ)** την παράταση κατά ένα έτος, ήτοι έως 31.12.2020, στην εκκαθάριση και πληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών του κλάδου υγείας των Φ.Κ.Α που εντάχθηκαν στον Ε.Ο.Π.Π.Υ **ε)** την **επιμήκυνση της διάρκειας της ειδικής διαχείρισης και τη διεύρυνση των εξουσιών του ειδικού διαχειριστή** στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας **ζ)** την διευκρίνιση του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου των υπόγειων αποθηκών Φυσικού Αερίου.

Για το ιστορικό του πολυνομοσχεδίου πιάστε [εδώ](#) και για το ν.4647/2019 πιάστε [εδώ](#)

Κύρωση του Απολογισμού και του Ισολογισμού του κράτους για τα έτη 2017 και 2018

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών το νομοσχέδιο για την **κύρωση του Απολογισμού και του Ισολογισμού του Κράτους για το 2018** ενώ με τους ν. 4641/2019 και 4642/2019 κυρώθηκαν αντιστοίχως ο Απολογισμός και ο Ισολογισμός του Κράτους του οικονομικού έτους 2017.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#), [εδώ](#) και [εδώ](#)

Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2020

Κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών το νομοσχέδιο για την Κύρωση του Προϋπολογισμού του Κράτους για το 2020 στο οποίο προβλέπεται **σημαντική αύξηση του ρυθμού μεγέθυνσης από το 1,5% που παρατηρήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2019 στο 2,8%**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κοστολόγηση Φαρμακευτικών Προϊόντων

Δημοσιεύθηκε ο Ν. 4638/2019, με τον οποίο, μεταξύ άλλων, **θεσπίστηκαν τροποποιήσεις σχετικά με την κοστολόγηση των φαρμακευτικών προϊόντων** και με σχετική ΥΑ θεσπίστηκαν οι τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα διατάξεις.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Υποχρέωση Ενεργειακής Απόδοσης

Θεσπίστηκε ο **Κανονισμός Λειτουργίας Καθεστώτος Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης** με χρονική Περίοδο Εφαρμογής από 01.01.2017 έως και 31.12.2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Διεθνής Κώδικας Συστημάτων Πυρασφάλειας

Εγκρίθηκαν και έγιναν αποδεκτές **οι τροποποιήσεις του Διεθνούς Κώδικα Συστημάτων Πυρασφάλειας (FSS Code for Fire Safety Systems)**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εκπομπές Αέριων Ρύπων

Ρυθμίστηκε η διαδικασία **αναδρομικής εκκαθάρισης** χρεώσεων Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αέριων Ρύπων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Τροποποιήθηκε προγενέστερη απόφαση σε συμμόρφωση με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/410 σχετικά με την **ενίσχυση οικονομικά αποδοτικών μειώσεων των εκπομπών και την προώθηση επενδύσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Αποφάσεις Ανεξάρτητων Αρχών & Οργάνων

Παροχή Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Με απόφαση της ΕΕΤΤ ρυθμίστηκαν ζητήματα σχετικά με την παροχή πληροφοριών σε αυτήν **από τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ερωτηματολογίων**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κώδικας Διαχείρισης

Με απόφαση της ΡΑΕ τροποποιήθηκαν διατάξεις του **Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας** σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 96 του Ν. 4001/2011.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Ανταποδοτικά Τέλη υπέρ ΡΑΕ

Θεσπίστηκε η **μεθοδολογία υπολογισμού** των ανταποδοτικών τελών υπέρ της ΡΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38 του Ν. 4001/2011.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Δημοπρασίες ΔΕΠΑ Α.Ε.

Τροποποιήθηκε προγενέστερη απόφαση της ΡΑΕ σχετικά με την **μεθοδολογία υπολογισμού της τιμής εκκίνησης των δημοπρασιών της ΔΕΠΑ Α.Ε.**, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 631/2016 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ως προς το διαχειριστικό κόστος δημοπρασιών φυσικού αερίου της ΔΕΠΑ Α.Ε. έτους 2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορτίο ΕΣΜΦΑ

Με απόφαση της ΡΑΕ **εγκρίθηκαν οι τιμές των παραμέτρων που υπεισέρχονται στον υπολογισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου του ΕΣΜΦΑ για το έτος 2019.**

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

Αιτιολογημένη άρνηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ

Το ΝΣΚ με την υπ' αριθ. 223/2019 απόφασή του γνωμοδότησε ότι **η αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης του Γ.Ε.ΜΗ. οφείλει να αρνηθεί αιτιολογημένως την καταχώριση των πρακτικών γενικής συνέλευσης ανώνυμης εταιρείας με αντικρουόμενο νομικό και ουσιαστικό περιεχόμενο, λόγω έλλειψης σαφήνειας και νομιμότητας.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

02. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Pieter Baert
Adviser
Economics Department
Business Europe

«Global Tax Rules Negotiations at the OECD»

To tax practitioners around the world, 2020 could mean the start of a revolution in global taxation affairs. **In the last couple of years, countries have become increasingly concerned about the challenges the digital economy poses to their taxation systems.** To avoid countries installing different unilateral initiatives to address the situation, the OECD has been tasked with coming up with a global, multilateral solution.

Under current tax rules, dating back to the 1920s, countries were given the right to tax companies' net profits if that company was also physically located in their jurisdiction (the so-called 'permanent establishment' principle). This basic rule has worked relatively well for the traditional economy in the past hundred years. However, digital companies are increasingly more able to sell goods and services across borders, without necessarily being located in the country of where their customers are established. With this rise of new innovative digital business models, many countries feel that the tax system is in need of an update. The OECD has responded already, through the BEPS-project, with numerous multilateral measures to already reflect the changes in a more globalised, digitally-driven economy.

However, countries continued to design their own national solutions, such as France's Digital Services Tax, and therefore the OECD was given the task to come up with a global agreement on the issue of the taxation of the digital economy before the summer of 2020. As a response, **the OECD presented two initial proposals in the 2nd half of 2019: the 'Unified Approach' (UA) and the 'Global Anti-Base Erosion' (GloBE).** The UA proposes to depart from the long-established principle of physical presence and would, under a set of certain conditions, give countries the right to tax the profits of a company, even if this company is not physically located there. In short, some of the corporate tax revenue would move towards the market countries (where the consumer is), rather than the origin country (where the company is). **The GloBE proposal goes further, and would not only look at the digitalised companies, but would install a minimum corporate tax around the world for all companies.** According to the OECD, this is to address ongoing risks from structures that allow large enterprises to shift profit to jurisdictions where they are subject to no or very low taxation.

With BusinessEurope, the federation of European businesses, we follow the OECD negotiations closely and provide input to policymakers to ensure that the voice of European businesses is well-represented in this debate. Companies should be aware of these changes as the possible departure of long-established taxation principles may cause significant shifts in (corporate) tax revenues with further impacts on trade, employment, R&D and the rise of innovative digital business models. **With BusinessEurope, we recognise that the digital economy poses challenges to today's tax systems, and it is clear that the OECD is the right platform to find a way forward on this issue.** A broad, multilateral agreement should ensure that new rules are harmonised around the world and thus ensure legal certainty for businesses. While the negotiations still require a great deal of development, it will be essential that in any case any solution at the OECD only taxes net profits and never companies' revenue, with the rules being as simple and easy to administer as possible for businesses. In addition, the new mechanisms on the allocation of profits and taxation rights should be coordinated with strengthened mechanisms to solve double taxation disputes, where companies are being taxed on the same profit twice by different countries, more swiftly. In addition, an impact assessment should evaluate the results of the measures businesses have been implementing, such as the BEPS-rules and the EU's Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD).

As 2019 draws to a close, the outcome of the OECD negotiations remains unclear. However, **if the OECD finds a broad agreement amongst countries in the next couple of months, the world of tax may look wholly different in the new decade.**

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Νέος φορολογικός νόμος

Με το νέο φορολογικό ν. 4646/2019, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τις βασικότερες διατάξεις: α) **μειώνεται ο συντελεστής φορολογίας των επιχειρήσεων από το 28% στο 24%** για το 2019, β) **μειώνεται ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων από 10% σε 5%**, γ) **αναπροσαρμόζονται οι συντελεστές του φορολογητέου εισοδήματος φυσικών προσώπων από μισθωτή εργασία και συντάξεις**, δ) **αυξάνεται το όριο του συνυπολογιζόμενου στο φορολογητέο εισόδημα ποσού που λαμβάνει ένας εργαζόμενος από παροχή σε είδος για την εξαίρεση των οχημάτων που χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς από 12.000 σε 17.000**, ε) **βελτιώνεται η φορολογική μεταχείριση των δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών (stock options)** στ) **ορίζονται ρητά ως εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες, οι δαπάνες που αφορούν σε δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης**, ζ) **απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος και την εισφορά αλληλεγγύης οι τόκοι εταιρικών ομολόγων εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά**, η) **θεσπίζεται υπό προϋποθέσεις, απαλλαγή των νομικών προσώπων από τον φόρο υπεραξίας μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής** θ) **ορίζεται η ΕΛΤΕ ως εποπτεύουσα αρχή των ορκωτών ελεγκτών και των ελεγκτικών γραφείων** ι) **προβλέπεται η έκδοση πρότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου και προσδιορίζονται θέματα χρήσης του** ια) **προβλέπεται ευνοϊκή φορολόγηση για την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών** ιβ) **αναστέλλεται έως τις 31.12.2022 η επιβολή ΦΠΑ στις οικοδομές με οικοδομική άδεια από 1.1.2006 και έπειτα και** ιγ) **αναστέλλεται για τρία έτη η επιβολή φόρου υπεραξίας στη μεταβίβαση ακινήτων** ιδ) **εκλογίκευση των διατάξεων σχετικά με την «αλληλέγγυα ευθύνη» έναντι φορολογικών και ασφαλιστικών αρχών με την εισαγωγή της αρχής της υπαιτιότητας. Ο ΣΕΒ υπέβαλλε τεκμηριωμένο υπόμνημα θέσεων στους αρμόδιους φορείς ενώ εξέδωσε και σχετικό flash report.**

Για το ιστορικό πιάστε [εδώ](#), για το Ν.4646/2019 πιάστε [εδώ](#) και για το Flash Report πιάστε [εδώ](#)

ΦΠΑ: Μείωση φορολογητέας βάσης ΦΠΑ για ανείσπρακτες απαιτήσεις

Με έγγραφο της ΑΑΔΕ παρέχονται διευκρινίσεις αναφορικά με τη διαδικασία εφαρμογής της με αριθμό 355/2019 απόφασης του ΣτΕ στις περιπτώσεις υποκειμένων-εκδοτών τιμολογίων που καλύπτονται από την με αριθμό 8/2017 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

Ειδικότερα, με το ως άνω έγγραφο της Διοίκησης περιγράφονται τα δικαιώματα εκδοτών τιμολογίων, οι οποίοι καταλαμβάνονται από την ανωτέρω απόφαση του Πρωτοδικείου που επικυρώνει συμφωνία μείωσης απαιτήσεων, ήτοι διαδικασία εξυγίανσης του πτωχευτικού κώδικα, και έχουν υποβάλλει δήλωση ΦΠΑ συμπεριλαμβάνοντας αξία και ΦΠΑ ανεξόφλητων τιμολογίων και **δεν έχουν ασκήσει προσφυγή στο δικαστήριο. Ιδίως, τα πρόσωπα αυτά δικαιούνται να ζητήσουν τη μείωση της φορολογητέας βάσης ΦΠΑ για τις απαιτήσεις που κατέστησαν ανεπίδεκτες είσπραξης δυνάμει της ανωτέρω συμφωνίας εξυγίανσης.** Περαιτέρω, για την μείωση της φορολογητέας βάσης κατά το ποσό που η απαίτηση κατέστη οριστικά ανείσπρακτη, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. εκδίδει απόφαση εντός εξαμήνου από την ημερομηνία που υποβλήθηκε η αίτηση από τον υποκείμενο.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΚΦΕ: Παρακράτηση φόρου σε διανεμόμενα μερίσματα και καταβαλλόμενους τόκους ή δικαιώματα

Με την με αριθμό Ε.2196/2019 εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι η διαδικασία απαλλαγής παρακράτησης φόρου στα διανεμόμενα μερίσματα και τους καταβαλλόμενους τόκους ή δικαιώματα στις περιπτώσεις που ο λήπτης φορολογούμενος δεν πληροί την **προϋπόθεση διακράτησης του ποσοστού συμμετοχής (24μήνες) κατά το χρόνο χορήγησης** του φορολογικού πλεονεκτήματος εφαρμόζεται και στην περίπτωση που λήπτες είναι νομικά πρόσωπα με έδρα την Ελβετία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολόγηση μερισμάτων αλλοδαπής πλοιοκτήτριας εταιρείας

Με την με αριθμό **Ε.2198/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ παρέχονται **διευκρινίσεις αναφορικά με τη φορολογική αντιμετώπιση της καταβολής μερισμάτων αλλοδαπής πλοιοκτήτριας εταιρείας σε νομικό πρόσωπο συμφερόντων δικαιούχου**. Ειδικότερα, με την ανωτέρω εγκύκλιο διευκρινίζεται ότι εφόσον τα μερίσματα που λαμβάνει ο φορολογούμενος (φυσικό πρόσωπο) από πλοιοκτήτριας εταιρείες, είτε απευθείας από αυτές είτε μέσω διαχειρίστριας εταιρείας, καταβάλλονται σε νομικά πρόσωπα συμφερόντων του δικαιούχου και εφόσον από τα προσκομιζόμενα στη Δ.Ο.Υ. δικαιολογητικά αποδεικνύεται με οποιονδήποτε τρόπο ότι το νομικό ή τα νομικά πρόσωπα, προς τα οποία γίνεται η καταβολή του μερίσματος, είναι συμφερόντων του δικαιούχου φυσικού προσώπου (το οποίο μάλιστα έχει δηλώσει το ποσό αυτό στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματός του, εφόσον υπάρχει σχετική υποχρέωση), δεν στοιχειοθετείται δωρεά προς αυτά τα νομικά πρόσωπα (ανεξαρτήτως του αριθμού τους), ενώ δεν είναι κρίσιμη και συνεπώς δεν εξετάζεται η τυχόν περαιτέρω διάθεση του καταβληθέντος μερίσματος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών

Με την με αριθμό **Α. 1459/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ ορίζεται ότι σε περίπτωση έκπτωσης του φορολογούμενου από τις ευνοϊκές ρυθμίσεις που αφορούν στην αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών (άρθρο 57 – 60 ν. 4446/2016), ο προϊστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. που προβαίνει σε οίκοθεν εκκαθάριση ή επανεκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για τον προσδιορισμό της διαφοράς πρόσθετου φόρου, λαμβάνει υπόψη του τα ποσά που βεβαιώθηκαν και τους μήνες εκπροθέσμου της δήλωσης, σύμφωνα με τον ν. 4446/2016.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Με την με αριθμό **Α.1419/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), η οποία εκδίδεται για το έτος 2014 για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που κατά την 1.1.2014 δεν είχαν προβεί σε διακοπή εργασιών και δεν υπέβαλαν δήλωση στοιχείων ακινήτων τα έτη 2013 και 2014, εφόσον δεν έχει εκδοθεί πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2014.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Με την με αριθμό **Ε.2194/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ κοινοποιείται διοικητική κωδικοποίηση των διατάξεων του άρθρου 32 ν.3842/2010 που αφορά στον τρόπο υπολογισμού της αξίας των ακινήτων φυσικών προσώπων για τον προσδιορισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων: Αναστολή λειτουργίας

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης αναστέλλεται η λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» του Υπουργείου Οικονομικών για το χρονικό διάστημα από 22.11.2019 έως και 19.1.2020. Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΦΠΑ: Ηλεκτρονική/ διαδικτυακή υπηρεσία του 39α ΚΦΠΑ

Με την με αριθμό **Α. 1439/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής και ο τρόπος λειτουργίας της ηλεκτρονικής/ διαδικτυακής υπηρεσίας του άρθρου 39α ΚΦΠΑ που τίθεται σε ισχύ από 10.12.2019 και χρησιμοποιείται για την επιβεβαίωση εκ μέρους του πωλητή, της ιδιότητας του αγοραστή κινητών και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών ως υποκειμένου με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ εισροών, δεδομένου ότι με βάση τα προβλεπόμενα στο οικείο άρθρο (39α παρ. 5) του ΚΦΠΑ, μόνος υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο αγοραστής.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΦΠΑ: Υπαγωγή ή μη σε ΦΠΑ των προγραμματικών συμβάσεων των ΦΟΔΣΑ

Με την με αριθμό **E.2197/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ διευκρινίζεται ότι **οι φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)** για τις προγραμματικές συμβάσεις που συνάπτουν, σύμφωνα με τον ν.4555/2018, για αρμοδιότητες επί αστικών στερεών αποβλήτων με δήμους - μέλη τους ή την περιφέρεια στην οποία ανήκουν, **δεν θεωρούνται υποκείμενοι στον ΦΠΑ**, ως φορείς που ασκούν δημόσια εξουσία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού σε βάρος ιδιωτικών επιχειρήσεων που για την ίδια δραστηριότητα υπάγονται στον ΦΠΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΦΠΑ: Διαδικασία αναστολής καταβολής ΦΠΑ για επιχειρήσεις συναλλασσόμενες με Thomas Cook

Με την με αριθμό **A. 1447/2019 ΥΑ** καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης αναστολής από την καταβολή του συνόλου ή μέρους του ΦΠΑ που βεβαιώθηκε από χρεωστικές δηλώσεις με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την **30.9.2019** και την **31.10.2019** για τις επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία Thomas Cook Group PLC. Ειδικότερα, οι υποκείμενοι στον φόρο που το διάστημα 1.1.2019 έως 30.9.2019 πραγματοποίησαν φορολογητέες εκροές με την ανωτέρω εταιρεία που υπερβαίνουν σε ποσοστό 25% το σύνολο των εκρών για το ίδιο διάστημα έχουν δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση αναστολής από την καταβολή Φ.Π.Α έως 31.3.2020 στη Δ.Ο.Υ. που είναι αρμόδια για την παραλαβή της δήλωσης ΦΠΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΕΦΚ: Αίτησης επιστροφής ΕΦΚ καυσίμων

Με την με αριθμό **E.2192/2019** εγκύκλιο της ΑΑΔΕ κοινοποιείται απόφαση της ίδιας ως άνω αρχής σχετικά με τη δυνατότητα εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης επιστροφής του **Ε.Φ.Κ. καυσίμων για εφοδιασμούς πλοίων από ελεύθερα αποθέματα για περίοδο χρήσης από 1.1.2019 μέχρι 30.6.2019** είτε κατά τον μήνα Οκτώβριο 2019 είτε κατά τον μήνα Ιανουάριο του 2020.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

ΕΦΚ: Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των δικαιολογητικών εγγράφων της δήλωσης ΕΦΚ

Με την με αριθμό **A.1437/2019** απόφαση της ΑΑΔΕ προβλέπεται η καθιέρωση της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υποβολής των υποστηρικτικών της Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και λοιπών φορολογικών εγγράφων στο πλαίσιο βεβαίωσης και είσπραξης ή απαλλαγής του ΕΦΚ, του ΦΠΑ, του τέλους ταξινόμησης και του φόρου κατανάλωσης, καθώς και **ο καθορισμός του τρόπου τήρησης αυτών σε αρχείο από τους υπόχρεους υποβολής**. Ειδικότερα, με την ανωτέρω απόφαση ορίζεται ότι ο υπόχρεος υποβολής της δήλωσης ΕΦΚ με την απόδοση του μοναδικού αριθμού καταχώρησης, συνυποβάλλει ηλεκτρονικά τα υποστηρικτικά της δήλωσης έγγραφα, μέσω του Πληροφοριακού συστήματος Τελωνείων δεσμευόμενος παράλληλα για την ακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται με αυτήν. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι **σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω, επιβάλλεται, με την επιφύλαξη των περί λαθρεμπορίας διατάξεων, ποινή ανακριβούς δήλωσης ή πρόστιμο απλής τελωνειακής παράβασης**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Οδηγίες σχετικά με τη δήλωση του Προμηθευτή

Με έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και ΕΦΚ παρέχονται **οδηγίες της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής και Τελωνειακής Ένωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη Δήλωση του Προμηθευτή προκειμένου να διευκολυνθούν οι οικονομικοί φορείς που παρέχουν στους πελάτες τους πληροφορίες σχετικά με την προτιμησιακή καταγωγή των εμπορευμάτων**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το έγγραφο πιάστε [εδώ](#) και σχετικά με τις οδηγίες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΣΤΕ 1296/2019: Ευθύνη παραιτηθέντος μέλους Δ.Σ. Α.Ε. για φορολογικές της παραβάσεις

Το ΣΤΕ έκρινε ότι **κατά την αναζήτηση ευθύνης φυσικού προσώπου για φορολογικές υποχρεώσεις της ΑΕ** ως εκ της ιδιότητάς του προσώπου αυτού ως μέλους του Δ.Σ., **ζητούμενο για τη φορολογική αρχή είναι αν πράγματι υπήρχε ή όχι η εν λόγω ιδιότητα κατά τον κρίσιμο χρόνο της φορολογικής παράβασης**. Συνεπώς, τυχόν αίτηση ενός φυσικού προσώπου περί διαγραφής του από τα μητρώα της φορολογικής αρχής ως μέλους του ΔΣ μιας ΑΕ λόγω προηγούμενης παραίτησής του από το ΔΣ δεν επιτρέπεται ν' απορριφθεί για μόνο τον (τυπικό) λόγο ότι δεν προσκομίζονται τα απαιτούμενα εκ του νόμου στοιχεία δημοσιότητας. Άλλωστε, η εταιρεία βαρύνεται με την προσκόμιση των στοιχείων, ενώ η φορολογική αρχή οφείλει στην περίπτωση αυτή να ερευνήσει στην ουσία του το ζήτημα, προκειμένου να αποφανθεί αν συντρέχει πράγματι έγκυρη παραίτηση του αιτούντος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

ΣΤΕ 1390/2019: Περί τελεσίδικης δικαστικής απόφασης επί προσωρινού φύλλου ελέγχου

Μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4174/2013 δεν είναι πλέον δυνατή κατά το ΣΤΕ η έκδοση προσωρινών φύλλων ελέγχου για τον προσδιορισμό φόρου. Σε περίπτωση τυχόν τελεσίδικης απόφασης διοικητικού δικαστηρίου για ακύρωση προσωρινού φύλλου ελέγχου (το οποίο είχε εκδοθεί κατά τις προϊσχύουσες διατάξεις), η Φορολογική Διοίκηση δύναται πλέον να εκδώσει μόνο οριστική προσδιορισμού του φόρου. Στο πλαίσιο τούτο, **τυχόν τελεσίδικη δικαστική απόφαση που κρίνει επί του προσωρινού φύλλου ελέγχου συνιστά προσωρινό δεδικασμένο και δεν επηρεάζει την κύρια δίκη επί της οριστικής πράξης προσδιορισμού του φόρου**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

ΣΤΕ 1212/2019: Εξέταση αιτήματος μεταβολής φορολογικής κατοικίας

Κατά την εξέταση αιτήματος μεταβολής φορολογικής κατοικίας, η φορολογική διοίκηση οφείλει να συνεκτιμά όλα τα στοιχεία που ο αιτών υποβάλει για την απόδειξη της κατοικίας του και δε μπορεί η αποδοχή του αιτήματος να συναρτάται με τις δηλώσεις των παρελθόντων φορολογικών ούτε μπορεί να ζητείται η τροποποίηση αυτών, είτε με συμπλήρωση των εισοδημάτων των προηγούμενων φορολογικών ετών είτε με δήλωση της ιδιότητας του φορολογικού κατοίκου αλλοδαπής για τα προηγούμενα φορολογικά έτη. Τέλος, **σε περίπτωση συζύγων που διατηρούν διαφορετική φορολογική κατοικία και υποβάλουν χωριστές φορολογικές δηλώσεις, η φορολογική διοίκηση θα πρέπει να κρίνει αυτοτελώς τις δηλώσεις και τις φορολογικές τους κατοικίες**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

ΣΤΕ 579/2019: Απαλλαγή παρακράτησης φόρου επί τόκων σε ενδοομιλικές συναλλαγές

Το ΣΤΕ με τη με αριθμό 579/2019 απόφασή του έκρινε ότι, κατ' ορθή ερμηνεία της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 63 του ν. 4172/2013, η **προβλεπόμενη από αυτήν απαλλαγή παρακράτησης φόρου επί τόκων ενδοομιλικών συναλλαγών ισχύει είτε ο λήπτης των τόκων είναι νομικό πρόσωπο της αλλοδαπής είτε είναι νομικό πρόσωπο της ημεδαπής, εφόσον πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

ΣΤΕ 252/2019: Εικονικότητα φορολογικών στοιχείων

Η κρίση του δικαστηρίου περί εικονικότητας φορολογικών στοιχείων που καταχώρισε εταιρεία στα βιβλία της με σκοπό την έκπτωση του αναλογούντος σε αυτά Φ.Π.Α. μπορεί να στηρίζεται στο γεγονός ότι η φερόμενη ως προμηθεύτρια της αιτούσας και εκδότρια των επίμαχων τιμολογίων εταιρεία, είχε διακόψει τη λειτουργία της κατά την επίμαχη περίοδο κατά την οποία φέρονται ως πραγματοποιηθείσες οι συναλλαγές, καθώς και ότι δεν είχε αναπτύξει οποιουδήποτε είδους συναλλαγή με την διάδικο εταιρεία. Εξάλλου, η διάδικος εταιρεία όφειλε να ανταποδείξει ότι πραγματοποιήθηκαν οι εν λόγω συναλλαγές, προσκομίζοντας στοιχεία (εκκαθαριστική και περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α., δήλωση αποτελεσμάτων της φερομένης ως εκδότριας των τιμολογίων εταιρείας και δήλωση φορολογίας εισοδήματος των εταίρων της), τα οποία πρέπει να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή παραλαβής υπαλλήλου Δ.Ο.Υ., προκειμένου να ληφθούν υπόψη.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

ΣΤΕ 1056/2019: Στοιχεία τιμολογίου για την έκπτωση παραγωγικής δαπάνης

Για την έκπτωση δαπάνης που αφορά σε παροχή υπηρεσιών ως παραγωγικής αρκεί το τιμολόγιο να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, επαρκή προσδιορισμό των παρασχεθεισών υπηρεσιών, ενώ τυχόν έλλειψη τέτοιου προσδιορισμού δεν μπορεί να καλυφθεί με στοιχεία εκτός του σώματος αυτού. Η ως άνω απαίτηση, πάντως, να ικανοποιηθεί με αναφορά στο τιμολόγιο της σχετικής σύμβασης παροχής των συγκεκριμένων υπηρεσιών. Ειδικότερα, επί προμηθειών σε τρίτους για πωλήσεις, για τον επαρκή προσδιορισμό των παρασχεθεισών υπηρεσιών δεν απαιτείται η μνεία των ονομάτων των πελατών που υποδείχθηκαν και των αριθμών των παραγγελιών και των τιμολογίων των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν με την μεσολάβηση των τρίτων, αλλά απαιτείται η αναγραφή της αξίας πωλήσεως και του ποσοστού προμήθειας ώστε να μπορεί να ελεγχθεί το ποσό αυτής που χορηγήθηκε.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

ΣΤΕ 2806/2019: Προϋποθέσεις για την αναγνώριση έκπτωσης δαπάνης

Το ΣΤΕ με τη με αριθμό 2806/2019 απόφασή του έκρινε ότι, σε περίπτωση σύνταξης πρωτοκόλλου καταστροφής από επιχείρηση για εμπορεύματα τα οποία δεν υπόκεινται σε φθορά ή οικονομική απαξίωση από την πάροδο του χρόνου, αλλά είναι ανταλλακτικά των εγκαταστάσεων της που είχαν καταστεί ακατάλληλα για χρήση, απαιτείται ειδική αιτιολογία της φορολογικής αρχής και του δικαστηρίου για τυχόν απόρριψη αιτήματος έκπτωσης του προαναφερόμενου κονδυλίου και δεν αρκούν γενικές σκέψεις για απόρριψη του ισχυρισμού της επιχείρησης ότι τα επίδικα εμπορεύματα είχαν καταστεί ακατάλληλα για χρήση. Περαιτέρω, για την έκπτωση δαπάνης κονδυλίου δεν απαιτείται η αναφορά στο τιμολόγιο που εξέδωσε ο εργολάβος για την παροχή υπηρεσιών προς την διάδικο εταιρεία το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου του, ενώ η καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών που αφορούσαν τον εν λόγω υπάλληλο δεν είναι υποχρέωση της λήπτριας εταιρείας, ώστε να είναι προϋπόθεση για την έκπτωση της σχετικής δαπάνης από αυτήν, αλλά του φερόμενου ως εργοδότη αυτού, εκδότη του τιμολογίου.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με την συντακτική μας ομάδα

03. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Κωστής Μπακόπουλος
Νομικός Σύμβουλος ΣΕΒ για Εργασιακά θέματα
Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

«Το δικαίωμα της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών στην ευρωπαϊκή του διάσταση»

Πρόσφατα εκδόθηκε η απόφαση 7/2019 της πλήρους Ολομέλειας του Αρείου Πάγου που αποτελεί μια απόφαση - σταθμό στη νομολογιακή διάπλαση του εργατικού δικαίου.

Το ζήτημα που έκρινε ήταν αν το δικαίωμα του εργαζόμενου να λάβει αποδοχές και επίδομα άδειας, είτε λύεται η σύμβαση εργασίας είτε εξακολουθεί, εξαρτάται από το αν διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει άδεια εντός του συγκεκριμένου έτους. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, ο μισθωτός είχε απουσιάσει από την εργασία του με αναρρωτική άδεια λόγω εργατικού ατυχήματος από τον Αύγουστο μέχρι τον Μάιο του επόμενου έτους και απολύθηκε αμέσως μόλις επανήλθε, χωρίς να έχει ζητήσει ή λάβει την άδεια του έτους που λύθηκε η σύμβασή του.

Στο θέμα αυτό υπήρχε προηγούμενη αντίθετη νομολογία του Αρείου Πάγου. Η ΟλομΑΠ 27/2004 είχε κρίνει ότι η για κάποιον νόμιμο λόγο απώλεια του δικαιώματος λήψης άδειας (άρθρο 2 παρ. 6 α.ν. 539/1945) δεν συνεπάγεται αντίστοιχη απώλεια για λήψη αποδοχών και επιδόματος άδειας. Δηλαδή, ο Άρειος Πάγος είχε διασπάσει το ενιαίο δικαίωμα της άδειας μετ' αποδοχών σε δύο στοιχεία αποσυνδεδεμένα μεταξύ τους: αφενός το δικαίωμα για λήψη ημερών άδειας, αφετέρου το δικαίωμα για αποδοχές και επίδομα άδειας. Βέβαια, στην απόφαση εκείνη το δικαίωμα άδειας δεν είχε απωλεσθεί λόγω μακροχρόνιας απουσίας λόγω ασθένειας, αλλά λόγω συμμετοχής σε παράνομη απεργία. Όμως και στις δύο περιπτώσεις η νομική βάση ήταν η ίδια.

Η Ολομέλεια του ΑΠ 7/2019 έκανε διπλή υπέρβαση:

Αφενός, ανέτρεψε την παραπάνω νομολογία. Έκρινε ότι οι αποδοχές και το επίδομα άδειας δεν αποτελούν ανεξάρτητο και αυτοτελές δικαίωμα του μισθωτού, αλλά παρεπόμενο του κυρίου δικαιώματος, δηλαδή του δικαιώματος λήψεως της άδειας. «Επομένως, όταν για λόγους, που αφορούν τον εργαζόμενο, δεν οφείλεται άδεια, δεν οφείλονται και αποδοχές και επίδομα άδειας, αφού οι επιμέρους παροχές, που συνθέτουν την άδεια αναψυχής έχουν στενή και άμεση εξάρτηση, η δε σχετική αξίωση είναι ενιαία και αδιαίρετη.»

Αφετέρου όμως, έκρινε ότι ο εργαζόμενος που βρισκόταν σε αναρρωτική άδεια, η οποία συνεχίστηκε μέχρι τη λήξη της σχέσης εργασίας και εξαιτίας του λόγου αυτού δεν μπόρεσε να λάβει την ετήσια άδεια, **δεν χάνει το δικαίωμά του αυτό, έστω και αν η απουσία του υπερβεί τα όρια της βραχείας ασθένειας** (άρθρο 5 παρ. 3 ν. 2112/1920). «Δηλαδή, στην περίπτωση αυτή η υπέρβαση των ορίων βραχείας ασθένειας δεν θεωρείται αδικαιολόγητη απουσία και δεν απομειώνει τις ημέρες της κανονικής άδειας και, εφόσον ο εργαζόμενος δεν άσκησε αυτοουσίως το δικαίωμα στην άδεια αναψυχής, αυτή μετατρέπεται σε χρηματική αξίωση και ο εργαζόμενος δικαιούται τις αποδοχές άδειας και το επίδομα άδειας λόγω του παρακολουθηματικού χαρακτήρα αυτών.»

Την κρίση του αυτή το Ακυρωτικό τη στήριξε σε ερμηνεία της νομοθεσίας μας υπό το φως του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το δικαίωμα ετήσιας άδειας αποτελεί ουσιώδη αρχή του κοινωνικού κεκτημένου της ΕΕ (άρθρο 7 οδηγίας 2003/88, άρθρο 31 παρ. 2 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.). Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επανειλημμένα νομολογήσει ότι αντιβαίνει στο ευρωπαϊκό δίκαιο μια εθνική διάταξη που στερεί το δικαίωμα άδειας (ή την αποζημίωση λόγω μη ληφθείσας άδειας) από έναν εργαζόμενο ο οποίος δεν ήταν σε θέση να την λάβει επειδή βρισκόταν σε αναρρωτική άδεια κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (που σε εμάς είναι το ημερολογιακό έτος).

Πολύ ορθά η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου έθεσε το διακύβευμα: διαφορετικά, δηλαδή σε περίπτωση που είναι αδύνατη η ερμηνεία της εθνικής νομοθεσίας κατά τρόπο σύμφωνο με το ενωσιακό δίκαιο, το δικαστήριο οφείλει να διασφαλίσει την έννομη προστασία που παρέχουν οι διατάξεις του ενωσιακού δικαίου και να εγγυηθεί την πλήρη αποτελεσματικότητά τους, αφήνοντας εν ανάγκη ανεφάρμοστη την εθνική ρύθμιση και ακολουθώντας την ενωσιακή.

Ποιο είναι το «ηθικό δίδαγμα» πέρα από τη συγκεκριμένη υπόθεση; Ότι σε πολλούς τομείς το ενωσιακό δίκαιο ασκεί καθοριστική επιρροή στην ελληνική εργατική νομοθεσία (χρόνος εργασίας, άδεια, συμβάσεις ορισμένου χρόνου, προστασία κατά των διακρίσεων, εταιρικοί μετασχηματισμοί κ.α.) Η καλή γνώση του αντικειμένου «εργασιακές σχέσεις», από κάθε εμπλεκόμενο, προϋποθέτει γνώση (και) της ευρωπαϊκής παραμέτρου.

Ανοιχτές & Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του νομοσχεδίου για την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 **για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (Ι.Ε.Σ.Π.)**.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Απασχολούμενο προσωπικό επί εκτέλεσης οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου.

Παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με την «Υποχρέωση αναγγελίας του απασχολούμενου προσωπικού επί εκτέλεσης οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου» ενώ τροποποιούνται και τα τηρούμενα έντυπα επί οικοδομικών και τεχνικών έργων.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΣΤΕ 1880/2019: Αντισυνταγματικότητα άρθρων 39, 40, 41 του ν. 4387/2016 για εισφορές αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών και αγροτών

Αντίθετα με την διακηρυγμένη πρόθεση του νομοθέτη για εγκαθίδρυση ενός συστήματος κοινωνικής ασφάλισης διεπόμενου από την αρχή της ισονομίας, **οι ενιαίοι κανόνες ασφαλιστικών εισφορών έχουν ως συνέπεια την εκδήλως δυσμενή διάκριση των αυτοαπασχολούμενων, των ελευθέρων επαγγελματιών και των αγροτών έναντι των μισθωτών** κατά την πρόσβασή τους στην κοινωνική ασφάλιση και την υπαγωγή τους στον ενιαίο ασφαλιστικό φορέα, η οποία καθιστά τις ρυθμίσεις των άρθρων 39 και 40 του ν. 4387/2017, καθώς και του άρθρου 41 του ίδιου νόμου, καθ' όσον αφορά τις εισφορές υγειονομικής περίθαλψης των αυτοαπασχολούμενων, των ελευθέρων επαγγελματιών και των αγροτών, αντίθετες στην συνταγματική αρχή της ισότητας.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 1882/2019: Συνταγματικώς επιτρεπτή η σύσταση του Ε.Φ.Κ.Α.

Η ένταξη όλων των υφιστάμενων φορέων κύριας κοινωνικής ασφάλισης μισθωτών, αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών και αγροτών σε ένα ενιαίο φορέα και η υπαγωγή των ασφαλισμένων τους σε παρεχόμενη από τον νέο φορέα ασφάλιση με το Ν. 4387/2016, **δεν αντίκεινται, κατ' αρχήν, στο Σύνταγμα από απόψεως διαφοράς είτε του βαθμού επιπέδου οικονομικής ευρωστίας και βιωσιμότητας των εντασσόμενων φορέων είτε συνθηκών απασχολήσεως των ασφαλισμένων και πραγματοποίησης εισοδήματος από αυτούς,**

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 166/2019: Αποχή του μισθωτού από την εργασία του

Από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του Ν. 2112/20, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4558/30, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις των άρθρων 173, 200 και 288 του ΑΚ, συνάγεται ότι **σε περίπτωση αποχής του μισθωτού από την εργασία του για λόγο που δεν οφείλεται σε ασθένεια βραχείας διάρκειας, ο δικαστής**, εκτιμώντας γενικά τις συνθήκες υπό τις οποίες έλαβε χώρα η αποχή, την αιτία της αποχής, τη χρονική διάρκειά της και την υπαιτιότητα η συνυπαιτιότητα του μισθωτού, **κρίνει**, σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών, **αν η αποχή αυτή πρέπει, κατά κρίση αντικειμενική και ανεξάρτητα από την πρόθεση του μισθωτού να λύσει ή όχι την εργασιακή σχέση, να θεωρηθεί ως σιωπηρά δήλωση βουλήσεώς του να λύσει την σύμβαση εργασίας του, δηλαδή ως σιωπηρά εκ μέρους του καταγγελία της συμβάσεως**. Η βούληση, εξάλλου, αυτή του μισθωτού, περί καταγγελίας δηλαδή εκ μέρους του της συμβάσεως εργασίας, πρέπει να προκύπτει σαφώς από την όλη του συμπεριφορά, η δε σχετική κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, ως αφορώσα σε αόριστη νομική έννοια, υπόκειται σε αναιρετικό έλεγχο.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 1039/2019: Ανυπόστατη καταγγελία σύμβασης εργασίας

Από τα άρ. 65, 67, 70, 167, 232, 233, 238, 669 και 672 ΑΚ, συνάγεται ότι **η καταγγελία της σύμβασης εργασίας, που έγινε στο όνομα του νομικού προσώπου από πρόσωπο ή όργανο αυτού, το οποίο δεν είχε την εξουσία να καταγγείλει τη σύμβαση, είναι ανυπόστατη**. Στην περίπτωση αυτή το νομικό πρόσωπο δεν υπέχει ευθύνη έναντι του μισθωτού, ο οποίος έπαυσε να προσέρχεται στην υπηρεσία του εξαιτίας της ανυπόστατης καταγγελίας, για την πληρωμή μισθών υπερημερίας. **Αν όμως μετά την ανυπόστατη αυτή καταγγελία ο μισθωτός προσφέρεται στην παροχή των υπηρεσιών του και το νομικό πρόσωπο τις αποक्रουσει, τότε περιέρχεται τούτο σε υπερημερία και υποχρεούται να καταβάλει στον εργαζόμενο τις αντίστοιχες αποδοχές υπερημερίας**. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή του εργαζομένου, όταν έχει αίτημα την επιδίκαση μισθών υπερημερίας λόγω ανυπόστατης καταγγελίας της σύμβασης, η οποία έγινε στο όνομα εργοδότη νομικού προσώπου από πρόσωπο ή όργανο αυτού που δεν είχε την εξουσία να καταγγείλει τη σύμβαση, πρέπει για την πληρότητα αυτής να διαλαμβάνει, εκτός από τη σύμβαση εργασίας και τη συμβατική ή νόμιμη αμοιβή, και τα περιστατικά εκείνα, από τα οποία προκύπτει το ανυπόστατο της καταγγελίας και η υπερημερία του εργοδότη ως προς την αποδοχή των υπηρεσιών που προσέφερε ο εργαζόμενος.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 107/2019: Η προστασία εγκύου εργαζόμενης με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου από την απόλυση διαρκεί όσο και η σύμβαση εργασίας και δεν επεκτείνεται πέρα από αυτό το χρονικό διάστημα

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ.1 του ν. 1483/1984, απαγορεύεται και είναι απόλυτα άκυρη η καταγγελία της σύμβασης ή σχέσης εργασίας εργαζόμενης από τον εργοδότη της, τόσο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της όσο και για το χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών μετά τον τοκετό ή κατά την απουσία της για μεγαλύτερο χρόνο, λόγω ασθένειας που οφείλεται στην κύηση ή τον τοκετό, εκτός εάν υπάρχει σπουδαίος λόγος για καταγγελία. Η προστασία αυτή ισχύει για τη γυναίκα που εργάζεται τόσο με σύμβαση ή σχέση αορίστου όσο και ορισμένου χρόνου. Στη δεύτερη περίπτωση, όμως, **η προστασία δεν μπορεί να παραταθεί πέραν από τη συμβατική διάρκεια του προκαθορισμένου χρόνου παροχής της εργασίας**. Η εργαζόμενη δεν μπορεί να επικαλεσθεί την εν λόγω προστασία αν έχει σύμβαση ή σχέση ορισμένης διάρκειας, που λήγει μέσα στο χρονικό διάστημα της κύησης ή της νομοθετικά αναγνωριζόμενης γαλουχίας. Και τούτο, διότι η τυχόν διαφορετική ερμηνεία θα επέβαλε την αναγκαστική παράταση της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου, κάτι που δεν μπορεί να γίνει χωρίς ρητή πρόβλεψη του νόμου, αφού θα επέφερε σιωπηρή τροποποίηση της βούλησης των μερών ως προς τη διάρκεια της συμβάσεως ή της σχέσης που τους συνδέει.

Για περισσότερες λεπτομέρειες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

04. ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

Κωνσταντίνος Διαμαντούρος
Μόνιμος Αντιπρόσωπος ΣΕΒ

«Συμφωνία σε επίπεδο ΕΕ για την δημιουργία ενιαίου πλαισίου για την πράσινη χρηματοδότηση»

Βάσει απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 12 Δεκεμβρίου, η **ΕΕ δεσμεύεται πλέον να καταστεί έως το 2050 η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος.**

Η μετάβαση προς την πράσινη και κυκλική οικονομία ωστόσο θα απαιτήσει σημαντικούς οικονομικούς πόρους. Σύμφωνα με υπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μόνο η επίτευξη των σημερινών κλιματικών στόχων της ΕΕ για το 2030 (μείωση των ρύπων κατά 40% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990) θα απαιτήσει ετήσιες επενδύσεις € 180 δις. Με δεδομένο ότι **στόχος της Επιτροπής είναι να αναθεωρήσει τον υπάρχοντα στόχο σε τουλάχιστον 50% μέχρι το 2030, και λαμβάνοντας υπόψη τους γνωστούς δημοσιονομικούς περιορισμούς, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ αποτελεί μονόδρομο.** Σε αυτό το πλαίσιο, θεσπίζεται για πρώτη φορά ένα ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο για τη βιώσιμη χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ του οποίου ο στόχος, μεταξύ άλλων, είναι:

- Η δημιουργία κοινής αντίληψης στην ΕΕ, στα κράτη μέλη, στους παράγοντες της αγοράς και στους καταναλωτές σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες που μπορούν να θεωρηθούν αναμφισβήτητα ως περιβαλλοντικά βιώσιμες.
- Η προστασία των επενδυτών και των καταναλωτών από το φαινόμενο του 'green washing' (δηλώσεις ότι τα προϊόντα, οι στόχοι ή οι πολιτικές τους είναι φιλικές προς το περιβάλλον και βιώσιμες όταν δεν είναι στην πραγματικότητα).
- Η διευκόλυνση των διασυννοριακών επενδύσεων και αποφυγή κατακερματισμού της αγοράς με την παροχή ενιαίου συστήματος ταξινόμησης.
- Η δημιουργία ενός σταθερού και διαφανούς πλαισίου το οποίο θα διευκολύνει την ροή κεφαλαίων προς βιώσιμες επενδύσεις για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Η χρήση της ταξινόμησης θα είναι υποχρεωτική από το Δεκέμβριο 2021 για, μεταξύ άλλων, οργανισμούς που προσφέρουν χρηματοπιστωτικά προϊόντα καθώς και για εταιρίες με περισσότερους από 500 εργαζομένους, οι οποίες θα είναι υποχρεωμένες να δηλώνουν το ποσοστό των επενδύσεων τους που αντιστοιχούν σε οικονομικές δραστηριότητες που θεωρούνται βιώσιμες. Με εξαίρεση τον λιγνίτη, η ταξινόμηση θα συμπεριλαμβάνει όλες τις μορφές ενέργειας υπό την προϋπόθεση ότι το αποτύπωμα άνθρακα τους παραμένει χαμηλό.

Δείτε [εδώ](#) το δελτίο τύπου του Συμβουλίου

«Συμφωνία για την ψηφιοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών στις εμπορευματικές μεταφορές»

Οι εμπορευματικές μεταφορές έχουν αυξηθεί κατά 25% την τελευταία 20ετία και σύμφωνα, με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναμένεται να αυξηθούν κατά 50% μέχρι το 2050. Οι εν λόγω δραστηριότητες συνοδεύονται από μεγάλο αριθμό πληροφοριών, οι οποίες, στο 99% των περιπτώσεων, εξακολουθούν να προσκομίζονται σε έντυπη μορφή κυρίως επειδή οι δημόσιες αρχές δεν αποδέχονται τις ηλεκτρονικές πληροφορίες ως απόδειξη συμμόρφωσης προς τους κανόνες για την μεταφορά εμπορευμάτων.

Καθώς όμως σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ψηφιοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών μπορεί να καταστήσει τη μεταφορά αγαθών πολύ πιο αποδοτική και αξιόπιστη και να αποφέρει σημαντικές οικονομίες, οι οποίες υπολογίζονται μεταξύ 20 και 27 δις. ευρώ μέχρι το 2040 ενώ θα καταστήσει τον τομέα των μεταφορών πιο βιώσιμο, εγκρίθηκε ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα είναι υποχρεωμένες να αποδέχονται πληροφορίες σε ηλεκτρονική μορφή εφόσον αυτές διατίθενται μέσω πιστοποιημένων πλατφορμών, διατηρούμενης της δυνατότητας των εταιρειών να υποβάλλουν τις πληροφορίες σε έντυπη μορφή εάν το προτιμούν.

Οι κανόνες **αναμένεται να τεθούν σε ισχύ στις αρχές του 2020 και εντός 30 μηνών από αυτήν την ημερομηνία**, η Επιτροπή θα εγκρίνει τεχνικές προδιαγραφές ώστε να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφορικής που χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή των πληροφοριών.

Δείτε [εδώ](#) το δελτίο τύπου του Συμβουλίου.

Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Καταπολέμηση καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές

Τα άρθρα 1 & 6 της παρ. 3 της Οδηγίας 2000/35/ΕΚ για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική νομοθεσία, η οποία προβλέπει ότι κατ' εξαίρεση για τις εμπορικές συναλλαγές που χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από πόρους διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής της Ένωσης δεν παρέχεται το δικαίωμα αποζημιώσεως λόγω καθυστερήσεως πληρωμής, το οποίο διασφαλίζει η εν λόγω Οδηγία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογική νομοθεσία

C-400/18: Φ.Π.Α. επί υπηρεσιών οι οποίες πραγματοποιούνται από ανεξάρτητες ενώσεις προσώπων προς μέλη και μη μέλη

Στο πλαίσιο της κοινοτική γενικής αρχής της ουδετερότητας σε συνδυασμό με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, είναι ανεπίτρεπτη ως ασύμβατη με το ενωσιακό δίκαιο εθνική διάταξη, η οποία θέτει ως προϋπόθεση για τη χορήγηση απαλλαγής Φ.Π.Α. προς ανεξάρτητες ενώσεις προσώπων την αποκλειστική παροχή υπηρεσιών στα μέλη τους, με συνέπεια τέτοιες ενώσεις οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες και σε μη μέλη να υπόκεινται πλήρως στον ΦΠΑ, ακόμη και για τις υπηρεσίες που παρέχουν στα μέλη τους.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία

Υποθέσεις C-609/17 και C-610/17 Εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις και συλλογικές

Εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις και συλλογικές συμβάσεις που προβλέπουν υπέρ των εργαζομένων δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μεγαλύτερης διάρκειας σε σχέση με την προβλεπόμενη στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 ελάχιστη περίοδο τεσσάρων εβδομάδων, αλλά ταυτόχρονα δεν αναγνωρίζουν δικαίωμα μεταφοράς όλων ή μέρους των επιπλέον ημερών άδειας πέραν της εν λόγω ελάχιστης περιόδου στην περίπτωση που ο εργαζόμενος κατέστη ανίκανος προς εργασία, λόγω ασθένειας, και η ανικανότητά του κάλυψε χρονικά ολόκληρη την περίοδο άδειας μετ' αποδοχών ή μέρος αυτής. Η οδηγία 2003/88 σκοπεί αποκλειστικώς στον καθορισμό των στοιχειωδών προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας όσον αφορά την οργάνωση του χρόνου εργασίας, χωρίς να θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν εθνικές διατάξεις οι οποίες είναι ευνοϊκότερες όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων. Οι επιπλέον ημέρες ετήσιας άδειας πέραν της ελάχιστης που επιτάσσει η οδηγία 2003/88 δεν διέπονται από αυτήν, αλλά από το εθνικό δίκαιο, μη υποκείμενες στο καθεστώς που θεσπίζεται με την οδηγία.

Για περισσότερες λεπτομέρειες πιάστε [εδώ](#)

05. Προσεχώς

Νέο Παρατηρητήριο τιμών

Κατά την πρόσφατη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή και Αγοράς (ΕΣΚΑ) ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή κ. Σταμπουλίδης ανακοίνωσε την **επικείμενη πιλοτική έναρξη λειτουργίας του νέου ηλεκτρονικού Παρατηρητηρίου Τιμών καταναλωτικών προϊόντων και την διεξαγωγή σχετικών εκπαιδευτικών δράσεων των στελεχών των επιχειρήσεων** έως το τέλος του 2019 προκειμένου να εισέλθει αυτό σε πλήρη λειτουργία από τις αρχές του 2020.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€325 δισ.

69% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€61 δισ.

51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€66 δισ.

46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€4,0 δισ.**

41% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

197.000

10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ

€4,9 δισ.

18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

€2,1 δισ.

23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,1 δισ.

27% συνόλου****

* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτομία επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΤΕΥΧΟΣ 35 | Δεκεμβρίου 2019 | Σελ. 18

**ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών**

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

**SEV Hellenic Federation
of Enterprises**

168, Avenue de Cortenbergh

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

